

Σχεδιάγραμμα Κεφάλαιο 28

Η Θήβα και η βοιωτική συμμαχία

Η ιστορία της πόλης της Θήβας

Η Θήβα υπήρξε η πιο ονομαστή πόλη της Βοιωτίας. Πρώτο πολίτευμά της ήταν η βασιλεία. Οι πλούσιοι γαιοκτήμονες έδωξαν τον βασιλιά.

Η συμμαχία των πόλεων της Βοιωτίας

Οι πόλεις της Βοιωτίας είχαν δημιουργήσει και αυτές συμμαχία. Χρησιμοποιούσαν και δικό τους νόμισμα. Την αρχηγία της συμμαχίας την είχαν συνήθως οι Θηβαίοι.

Το μαντείο του Ογχηστού ως θρησκευτικό κέντρο

Το πιο σημαντικό θρησκευτικό κέντρο ήταν το μαντείο του Ογχηστού, όπου λατρευόταν ο Ποσειδώνας. Εκεί γίνονταν αγώνες, με αθλητές απ' όλες τις βοιωτικές πόλεις.

Οι Πλαταιείς δε συμμετείχαν στη βοιωτική συμμαχία κι είχαν φιλική σχέση με τους Αθηναίους

Στη βοιωτική συμμαχία δε συμμετείχαν οι Πλαταιείς. Οι Θηβαίοι θέλησαν με τη βία να τους οδηγήσουν στη συμμαχία.

Οι Θηβαίοι δε δέχτηκαν τους όρους της Ανταλκίδειας ειρήνης

Μετά τον Πελοποννησιακό πόλεμο οι Πέρσες άρχισαν να ανακατεύονται στα πράγματα της Ελλάδας. Οι Σπαρτιάτες υπέγραψαν με τους Πέρσες μια συμφωνία, Ανταλκίδεια ειρήνη (386 π.Χ.).

Σύμφωνα με τους όρους της ειρήνης, οι πόλεις της Ελλάδας έπρεπε να μείνουν αυτόνομες, ελεύθερες δηλαδή να κανονίζουν μόνες τους τα ζητήματα που τους απασχολούσαν. Οι Θηβαίοι δε δέχτηκαν τους όρους. Αν τους δέχονταν έπρεπε να διαλυθεί η συμμαχία.

Βρες τις λέξεις του Κρυπτόλεξου

Υ Α Ν Τ Α Λ Κ Ι Δ Ε Ι Α Ο Ρ Ο Ι
Β Α Σ Ι Λ Ε Ι Α Θ Η Β Α Ι Ο Ι Ψ
Π Ο Σ Ε Ι Δ Ω Ν Α Σ Τ Ρ Α Τ Ο Σ
Θ Ε Η Τ Γ Π Λ Ο Υ Σ Ι Ο Ι Ψ Κ Ι
Γ Υ Α Π Α Ρ Π Ο Λ Ι Τ Ε Υ Μ Α Δ
Ω Φ Ρ Ε Ι Ν Ξ Π Λ Α Τ Α Ι Ε Ι Σ
Μ Ο Χ Ρ Ο Α Σ Β Ο Ι Ω Τ Ι Κ Η Χ
Θ Ρ Η Σ Κ Ε Υ Τ Ι Κ Ο Δ Π Ο Λ Η
Χ Η Γ Ε Τ Η Μ Τ Ν Ο Μ Ι Σ Μ Α Ω
Κ Η Ι Σ Η Φ Μ Γ Ο Γ Χ Η Σ Τ Ο Υ
Ε Ο Α Ξ Μ Ο Α Θ Η Ν Α Ι Ο Ι Λ Η
Ν Β Ι Α Ο Υ Χ Ρ Ε Α Ο Γ Σ Ε Ο Ζ
Τ Φ Ψ Θ Ν Ε Ι Ρ Η Ν Η Μ Ω Υ Γ Π
Ρ Υ Υ Η Ε Μ Α Ν Τ Ε Ι Ο Ε Ν Ν Α
Ο Δ Δ Β Σ Β Α Θ Λ Η Τ Ε Σ Σ Ε Η
Π Α Α Η Π Ε Δ Ι Α Δ Α Σ Ω Π Ο Σ

 Βρες τις λέξεις

ΘΗΒΑ ΒΟΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΕΥΦΟΡΗ ΠΕΔΙΑΔΑ ΠΟΛΗ
ΘΗΒΗ ΑΣΩΠΟΣ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΠΛΟΥΣΙΟΙ
ΓΑΙΟΚΤΗΜΟΝΕΣ ΝΟΜΙΣΜΑ ΑΡΧΗΓΙΑ ΘΗΒΑΙΟΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΜΑΝΤΕΙΟ ΟΓΧΗΣΤΟΥ
ΠΟΣΕΙΔΩΝΑΣ ΑΓΩΝΕΣ ΑΘΛΗΤΕΣ ΠΛΑΤΑΙΕΙΣ ΒΙΑ
ΑΘΗΝΑΙΟΙ ΣΤΡΑΤΟΣ ΠΕΡΣΕΣ ΑΝΤΑΛΚΙΔΕΙΑ ΕΙΡΗΝΗ
ΟΡΟΙ ΑΥΤΟΝΟΜΕΣ

4 Η ΘΗΒΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 28

Η Θήβα και η βοιωτική συμμαχία

Οι βοιωτικές πόλεις είχαν σχηματίσει συμμαχία και χρησιμοποιούσαν δικό τους νόμισμα. Από τις πόλεις αυτές η πιο σημαντική ήταν η Θήβα. Οι Θηβαίοι αργότερα ως αρχηγοί της βοιωτικής συμμαχίας δε δέχτηκαν να υπογράψουν την Ανταλκίδεια ειρήνη, γιατί δεν ήθελαν να διαλυθεί η βοιωτική συμμαχία.

μυθικός
βασιλιάς των
Πλαταιών.

**οι γαιο-
κτήμονες:**
οι κάτοικοι
που είχαν
πολλά
κτήματα.

1. Το κράτος της Θήβας

Η ιστορία της πόλης της Θήβας

Η **Θήβα**, χτισμένη στη μέση μιας **εύφορης πεδιάδας**, υπήρξε η **πιο ονομαστή πόλη της Βοιωτίας**. Το όνομά της το οφείλει στη **Θήβη**, που ήταν **κόρη του Ασωπού**. **Πρώτο πολίτευμά της ήταν η βασιλεία**. Οι **πλούσιοι** όμως **γαιοκτήμονες** **έδιωξαν τον βασιλιά** και **κυβέρνησαν αυτοί**.

ο Ασωπός:
μυθικός
βασιλιάς των
Πλαταιών.

**οι γαιο-
κτήμονες:**
οι κάτοικοι
που είχαν
πολλά
κτήματα.

Η συμμαχία των πόλεων της Βοιωτίας

Οι **πόλεις της Βοιωτίας** είχαν δημιουργήσει και αυτές **συμμαχία**.

Χρησιμοποιούσαν μάλιστα και δικό τους νόμισμα, το οποίο διευκόλυνε τις σχέσεις μεταξύ τους. Την αρχηγία της συμμαχίας την είχαν συνήθως οι Θηβαίοι.

Το μαντείο του Ογγηστού ως θρησκευτικό κέντρο

Το πιο σημαντικό θρησκευτικό κέντρο ήταν το μαντείο του Ογγηστού, όπου λατρευόταν ο Ποσειδώνας. Εκεί γίνονταν αγώνες, στους οποίους έπαιρναν μέρος αθλητές απ' όλες τις βοιωτικές πόλεις.

Οι Πλαταιείς δε συμμετείχαν στη βοιωτική συμμαχία κι είχαν φιλική σχέση με τους Αθηναίους

Στη βοιωτική συμμαχία δε συμμετείχαν οι Πλαταιείς. Οι Θηβαίοι θέλησαν με τη βία να τους οδηγήσουν στη συμμαχία. Οι Πλαταιείς όμως δε δέχτηκαν και ζήτησαν βοήθεια από τους Αθηναίους. Ο αθηναϊκός στρατός ανάγκασε τους Θηβαίους να αφήσουν ήσυχους τους Πλαταιείς. Από τότε οι Πλαταιείς είχαν φιλικές σχέσεις με τους Αθηναίους.

Οι Θηβαίοι δε δέχτηκαν τους όρους της Ανταλκίδειας ειρήνης

Μετά τον Πελοποννησιακό πόλεμο οι Πέρσες άρχισαν να

ανακατεύονται στα πράγματα της Ελλάδας. Οι Σπαρτιάτες υπέγραψαν με τους Πέρσες μια συμφωνία, που είναι γνωστή ως Ανταλκίδεια ειρήνη (386 π.Χ.). Σύμφωνα με τους όρους της ειρήνης, οι πόλεις της Ελλάδας έπρεπε να μείνουν αυτόνομες, ελεύθερες δηλαδή να κανονίζουν μόνες τους τα ζητήματα που τους απασχολούσαν. Οι Θηβαίοι δε δέχτηκαν τους όρους. Αν τους δέχονταν έπρεπε να διαλυθεί η συμμαχία.

**οι όροι της
ειρήνης:**
αυτά που
δέχονται
εκείνοι που
παίρνουν
μέρος σε μια
συμφωνία για
την ειρήνη.

*2. Ταναγραία
κόρη (Μουσείο
Λούβρου)*

παράθεμα 1 Το «κοινό των Βοιωτών»

Οι πόλεις της Βοιωτίας είχαν δημιουργήσει μια συμμαχία, γνωστή ως «κοινό των Βοιωτών». Επικεφαλής αυτής της ομοσπονδίας ήταν οι βοιωτάρχες, οι οποίοι είχαν πολιτική και στρατιωτική εξουσία. Κάθε πόλη εξέλεγε έναν βοιωτάρχη, εκτός από τη Θήβα που είχε δύο. Η εξουσία του βοιωτάρχη διαρκούσε έναν μόνο χρόνο. Οι μόνοι που αποτέλεσαν εξαίρεση ήταν οι δύο μεγάλοι ηγέτες της Θήβας: ο Επαμεινώνδας και ο Πελοπίδας. Όλοι οι βοιωτάρχες ενωμένοι σχημάτιζαν συμβούλιο και έπαιρναν τις αποφάσεις με πλειοψηφία. Ο αρχαίος γεωγράφος Πausanias αναφέρει ότι οι συγκεντρώσεις γίνονταν συνήθως στον ναό της Ιτωνίας Αθηνάς, στην πόλη Κορώνεια.

Εγκυκλοπαίδεια Κόσμος, τόμος 6ος, σ. 336-337 (διασκευή)

3. Δίδραχμο της βοιωτικής συμμαχίας. Στα βοιωτικά νομίσματα συνήθως απεικονίζεται η χαρακτηριστική ασπίδα. (Αθήνα, νομισματική συλλογή Αρχαιολογικού Μουσείου)

παράθεμα 2 Ένας έξυπνος Θηβαίος

4. Χορευτές και μουσικός με αυλό. αναπαράσταση από αγγείο

Δεν μπορώ να κρύψω τη σοφή και συνάμα ελληνική διαγωγή του Ισμηνία από τη Θήβα. Όταν πήγε στην Περσία ως απεσταλμένος της πατρίδας του, θέλησε να δει από κοντά τον μεγάλο βασιλιά. Ο υπηρέτης του βασιλιά του είπε: «Ξένε Θηβαίε, υπάρχει νόμος περσικός, σύμφωνα με τον οποίο αυτός που θα δει τον βασιλιά και θα του μιλήσει, πρέπει πρώτα να τον προσκυνήσει. Αν θέλεις λοιπόν και συ να τον συναντήσεις, να κάνεις το ίδιο, διαφορετικά θα πεις ό,τι θέλεις σε μένα». Τότε ο Ισμηνίας είπε: «Οδήγησέ με». Αφού πλησίασε και τον είδε ο βασιλιάς, έβγαλε το δαχτυλίδι του και, χωρίς να φανεί, το

έριξε κάτω στα πόδια του και αμέσως έσκυψε και το πήρε πίσω. Έτσι κατάφερε από τη μια να πιστέψει ο βασιλιάς ότι τον προσκύνησε και από την άλλη δεν έκανε τίποτε απ' αυτά που ντροπιάζουν τους Έλληνες. Αντίθετα μάλιστα πέτυχε να πάρει όλα όσα ζήτησε από τον Πέρση βασιλιά.

Αιλιάνος, Ποικίλη Ιστορία, Α', 21 (διασκευή)

παράθεμα 3 Οι Ταναγραίες κόρες

Οι Ταναγραίες κόρες είναι χαριτωμένα πήλινα αγαλματάκια νεαρών γυναικών. Βρέθηκαν μέσα σε τάφους στην Τανάγρα της Βοιωτίας σε ανασκαφές που έγιναν από το 1870-1889 μ.Χ. Οι κυρίως όμως Ταναγραίες κόρες άρχισαν να κατασκευάζονται από τα μέσα του 4ου αιώνα π.Χ. μέχρι τον 3ο αι. π.Χ. Τα αγαλματάκια αυτά παρουσιάζουν τις νεαρές Ταναγραίες σε όλες τους τις εμφανίσεις. Ο πιο συνηθισμένος τύπος είναι αυτός με τα ρούχα του περιπάτου, που ήταν χιτώνας και ιμάτιο τυλιγμένα γύρω από το σώμα και τα χέρια. Άλλες φοράνε καπέλο ή κρατάνε βεντάλια ή άλλα αντικείμενα. Άλλες κάθονται σε βράχους σκεφτικές, άλλες παίζουν ή χορεύουν, πότε μόνες και πότε με συντροφιά. Τα αγαλματάκια αυτά ήταν χρωματισμένα με πολύ ζωηρά χρώματα. Τα ρούχα σε πολλά από αυτά είναι γαλάζια ή ροζ, τα μαλλιά ξανθά και τα παπούτσια κόκκινα. Καταπληκτικό είναι πως, παρόλο που μοιάζουν μεταξύ τους οι Ταναγραίες, δεν υπάρχουν ούτε δύο αγαλματάκια εντελώς ίδια.

Εγκυκλοπαιδικό λεξικό Ηλίου, τόμος 17ος, σ. 573-574 (διασκευή)

5. Ταναγραία κόρη (Μουσείο Λούβρου)

1. Εκτός από τη βοιωτική, ποιες άλλες συμμαχίες γνωρίζεις;
2. Γιατί νομίζεις ότι οι Θηβαίοι δεν αποδέχτηκαν τους όρους της Ανταλκίδειας ειρήνης;

4 Η ΘΗΒΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 28: Η Θήβα και η βοιωτική συμμαχία

1. Να βάλεις ένα **Σ** για το σωστό και ένα **Λ** για το λάθος:

- Η Θήβα είχε τις περισσότερες φορές την αρχηγία της βοιωτικής συμμαχίας.
- Το πολίτευμα της Θήβας ήταν από την αρχή της ιστορίας της ολιγαρχικό.
- Η βοιωτική συμμαχία δεν είχε δικό της νόμισμα.
- Οι Πλαταιείς είχαν φιλικές σχέσεις με τους Θηβαίους.
- Οι Θηβαίοι συμφωνούσαν με τους όρους της Ανταλκίδειας ειρήνης.
- Οι βοιωτικές πόλεις ήθελαν να παραμείνουν ενωμένες όλες μαζί διατηρώντας τη συμμαχία τους.

Κόση

2. Να διαβάσεις το παράθεμα 3 από το βιβλίο σου. Στη συνέχεια, αφού παρατηρήσεις τις εικόνες, να σημειώσεις ομοιότητες και διαφορές που υπάρχουν στα δύο αγάλματα.

Ταναγραία
κόση

Ομοιότητες	Διαφορές
<p>Και τα δύο αγάλματα παριστάνουν γυναικείες μορφές. Είναι ντυμένες με ωραία ρούχα και βρίσκονται σε όρθια στάση.</p>	<p>Στο άγαλμα που βρίσκεται δεξιά η κόρη φοράει καπέλο. Τα ρούχα που φοράνε είναι διαφορετικά. Το άγαλμα που βρίσκεται στα δεξιά κοιτάζει προς τα κάτω, ενώ το άγαλμα που βρίσκεται στα αριστερά κοιτάζει ευθεία.</p>